

Bilag 2.**Beretning**

fra

**Cand. mag. Levin Jensen angaaende Fiskeriforholdene i Gudenaas
og Randers Fjord.**

Udgiven til Landbrugsministeriet i Oktober 1899.

1ste Afsnit.**Beretning om udførte Undersøgelser.**

Allerede i den Indberetning, jeg havde den Ære at indsende i Marts Maaned 1899, meddeltes, at jeg i Gudenaas øvre Løb havde funden gydefærdige Laks samt nylig udbleget Laks paa selve Legepladserne og endelig i Begyndelsen af Marts egentlige Medfaldslaks, o: Laks, der efter fuldført Leg og et Par Maaneders Ophold i det første Vand efter Legetiden atter i en meget udmagret Tilstand søge ud mod Havet.

Medens der saaledes var Beviser for, at Laksen i Gudenaas — ligesom i andre Lakseløbe — gaar derop netop for at lege og virkelig leger heroppe, var der paa den anden Side endnu ikke bragt Bevis for, at der kom noget Resultat ud af Lege, o: der var endnu ikke paavist Yngel af Laks i Gudenaas.

Der var ganske vist ingen Grund til at tvivle om, at der ogsaa i Gudenaas fandtes Laksyngel, da, som tidligere omtalt, den hele Aastand om, at Laksen ikke yngler i Gudenaas, skriver sig fra Folk, der ingen begrundet Mening kunne have herom, da de mangle den første Forudsætning herfor, nemlig at kende gydefærdig Laks fra gydefærdig Ørred.

Paa Grund af den fremskredne Aarstid (10. Oktober), hvorpaa Undersøgelserne paa begyndtes i Fjor, fik jeg ikke Tid og Lejlighed til at lægge særlig Vægt paa at faa undersøgt Spørgsmaalet om Ynglens Tilstedeværelse eller ej, jeg maatte koncentrere min Opmærksomhed paa at forskaffe gydefærdig og udbleget Laks og Ørred.

Det kan dog her meddeles, at jeg havde ventet at finde Laksyngel oppe i Funderaa, og at jeg derfor i Efteraaret undersøgte denne, men kun fandt Yngel af Ørred heroppe, rimeligvis alle af den ikke-vandrende Race, o: Foreller. De vare rødpriffede, men gennemgaaende større end Vandørredens Yngel sandsynligvis plejer at være, naar den forlader det første Vand, og tillige havde de modne Kønnsorganer.

Hvad selve Aaen angaar, saa fandt jeg, at den nær fik Udløb i Ørnø var forsynet med temmelig høje Stemmewærter paa Steder i Løbet, hvor der var meget lavt Vand, saa at det kan formodes, at baade Laks og Ørred vil have stort Besvær med at springe over. Ved Aaen var der desuden et meget veludviklet Engvandingsanlæg, idet store og smaa Kanaler og Stikreder førte ind over de omgivende Enge, hvorved uden Tvivl megen Yngel vilde gaa tabt, dersom det overhovedet lykkedes Laks og Ørred at lege i Aaen.

Jeg omtaler disse Forhold, fordi Folketingsudvalget lægger en særlig Vægt paa Inddragelsen af Funderaa under de i Fredningslovsforslaget omhandlede Vand og tilmed vil